

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою Облік, аудит і податковий консалтинг
(назва освітньої програми)

на тему: Організація та удосконалення обліку кредиторської заборгованості в системі управління підприємства (на прикладі ТОВ «Телекарт-Прилад»)
(назва теми)

Виконавець:

студентка ФМОІТ

Гудима Анна Вадимівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Черкашина Тетяна Володимирівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ОДЕСА 2024

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Ситуація, що склалася в країні під впливом негативних політичних факторів та фінансово-економічної кризи, є передумовою виникнення непорозумінь між учасниками розрахункових відносин, що можуть містити у собі значні економічні ризики. Тому виникає потреба у постійній та пильній увазі ефективному управлінню кредиторською заборгованістю за товари, роботи, послуги. В умовах сьогодення кредиторська заборгованість відіграє важливе значення для господарської діяльності підприємства та займає значну частку в пасиві балансу.

Встановлення партнерських відносин з постачальниками, підрядниками та іншими кредиторами є невід'ємною частиною діяльності більшості підприємств. Невиконання договірних зобов'язань, невчасне погашення заборгованості, здійснення неефективної політики комерційного кредитування - проблеми, з якими може стикатися підприємство та зазнавати фінансових втрат. Використовувані позикові кошти та борги підприємства характеризуються кредиторською заборгованістю. Якщо рівень кредиторської заборгованості буде занадто високим та у загальній частці валюти балансу буде займати більшу частину, то це негативно впливатиме на всю господарську діяльність підприємства та його репутацію. Саме тому є дуже важливим та актуальним питання здійснення аналізу кредиторської заборгованості. Питання обліково-аналітичного забезпечення розрахунків з контрагентами набувають особливо гострого характеру для великих підприємств, що мають розгалужену мережу філій та підрозділів зі складною багаторівневою системою управління.

Згідно з вищевикладеним, виникає потреба у теоретико-практичній розробці принципів та процедур обліково-аналітичного забезпечення розрахунків із контрагентами. Дослідженням напрямів і способів підвищення ефективності управління розрахунками займалися І.І. Бродська [6], С.В. Зеленко [18], О.В. Мишко [34], Н.Г. Міценко [37], В.Д. Попова [47], Н.Л. Шишкова [60].

Розгляду питань обліку та організації кредиторської заборгованості присвячено праці багатьох вітчизняних та закордонних вчених. До таких слід віднести: Ф.Ф. Бутинця [7], Г.В. Власюка [10], С.Ф. Голова [14], О.Є. Кузьміна [30], М.Ф. Огійчука [42], Е.Ф. Югас [61] та інших.

Мета випускної роботи полягає у розкритті сутності та класифікації кредиторської заборгованості, а також в оцінці її впливу на фінансове становище підприємства. Дослідити сутність та значення кредиторської заборгованості в діяльності суб'єкта господарювання на прикладі ТОВ «Телекарт-Прилад». Розгляд теоретичних положень та створення практичних рекомендацій для організації ефективного обліку кредиторської заборгованості на базовому підприємстві.

Для досягнення поставленої мети в роботі визначені для вирішення наступні **завдання**:

- розглянути економічну сутність та класифікацію кредиторської заборгованості;
- провести огляд літературних джерел та виявити проблемні питання щодо обліку розрахунків з кредиторами;
- проаналізувати проблеми визнання та оцінки кредиторської заборгованості;
- надати характеристику фінансово-господарської діяльності підприємства;
- розглянути існуючу систему обліку кредиторської заборгованості та розробити систему пропозицій для вдосконалення;
- проаналізувати особливості організації обліку розрахунків з кредиторами на базовому підприємстві;
- дослідити особливості діючої системи контролю кредиторської заборгованості на підприємстві.

Об'єктом дослідження виступає кредиторська заборгованість на підприємстві.

Предметом дослідження дипломної роботи виступає сукупність теоретичних та практичних аспектів обліку та контролю кредиторської заборгованостей на базовому підприємстві ТОВ «Телекарт-Прилад».

Методологічною основою дослідження є ґрунтування на різноманітних наукових та спеціалізованих методах, таких як діалектичний та системний підходи, методи індукції та дедукції, аналізу та синтезу, порівняння, спостереження, а також історичний і логічний методи. Також включає в себе охоплення значної кількості законодавчих та нормативних документів України, праці вітчизняних та закордонних вчених, що у своїх роботах ретельно досліджували питання обліку кредиторської заборгованості та її впливу на ефективність управління. Також було використано спеціалізовані періодичні видання, облікові реєстри, форми фінансової звітності та первинні документи досліджуваного підприємства.

Інформаційна база дослідження. Інформаційною базою дослідження є законодавчі та нормативні акти, що регламентують облік і внутрішній контроль готової продукції, наукові праці вітчизняних учених, періодичні видання, матеріали міжнародних і наукових конференцій, дані первинного обліку, статистичної та фінансової звітності досліджуваного підприємства, дані з мережі Інтернет.

Публікації та апробація результатів дослідження. Публікація на тему кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеня бакалавр була здійснено у рамках студентської науково-практичної конференції у 2024 році: Гудима А. В. Проблемні питання обліку кредиторською заборгованістю на підприємстві. *Сучасні проблеми розвитку економіки України, конференція присвячена 80-річчю визволення міста Одеси від фашистських загарбників*: тези допов. студ. наук.-практ. конференції (17-19 квітня 2024 року м. Одеса). Одеса: ОНЕУ [19].

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА УПРАВЛІННЯ КРЕДИТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ** розглянуто погляди на трактування поняття кредиторської заборгованості, економічна сутність та класифікація; досліджено нормативно-правову базу з регламентації обліку кредиторської заборгованості в Україні; досліджено проблемні питання обліку кредиторської.

У другому розділі **ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ОБЛІКУ КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ** надано загальну економічну характеристику об'єкту дослідження; розглянуто документальне оформлення кредиторської заборгованості у ТОВ «Телекарт-Прилад»; розкрито особливості обліку кредиторської заборгованості на підприємстві.

У третьому розділі **ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ РОЗРАХУНКІВ З КРЕДИТОРАМИ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ БАЗОВОГО ПІДПРИЄМСТВА** розглянуто діючу система контролю кредиторської заборгованості на базовому підприємстві; проведено аналіз діяльності базового підприємства і надані рекомендації щодо вдосконалення діючої системи обліку, контролю та аналізу кредиторської заборгованості на підприємстві.

ВИСНОВКИ

В умовах сьогодення кредиторська заборгованість відіграє важливе значення для господарської діяльності підприємства та займає значну частку в пасиві балансу. Проте, під впливом негативних політичних факторів та фінансово-економічної кризи, є передумовою виникнення непорозумінь між учасниками розрахункових відносин, що можуть містити у собі значні економічні ризик та вимагає постійної та пильної уваги ефективному управлінню кредиторською заборгованістю за товари, роботи, послуги.

Проаналізувавши наукову та періодичну літературу, вивчивши нормативно-правові акти стосовно обліку розрахунків із постачальниками та підрядниками, нами було зроблено наступні висновки на базі ТОВ «Телекарт-Прилад» ми зробили наступні висновки:

1. Ми проаналізували різноманіття наукових поглядів щодо сутності розрахунків із постачальниками та підрядниками. Більша частина науковці, вислови яких ми дослідили, вважають: «поняття «розрахунки» та «заборгованість» пов'язані з поняттям «зобов'язання»: розрахунки виникають за зобов'язаннями або зобов'язання витікають із розрахунків, заборгованість – це зобов'язання або навпаки», а також відзначили, що всі досліджувані науковці підтримують думку про те, що ефективно та своєчасне ведення розрахунків з постачальниками та підрядниками, а також, достовірне відображення облікової та аналітичної інформації має вагоме значення.

2. Бухгалтерський облік кредиторської заборгованості ґрунтується на сукупності законодавчих та нормативних актів, які належать до сфери регулювання фінансово-господарської діяльності підприємств усіх форм власності. Це документи Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Міністерства фінансів, Державного комітету статистики, Державної фіскальної служби, Національного банку України та інших державних органів. Ці документи допомагають підприємствам вести облік кредиторської заборгованості та забезпечують достовірність та прозорість фінансової звітності.

3. Вагомою проблемою обліку кредиторської заборгованості є проблема ідентифікації кредиторської заборгованості. Проблема ідентифікації кредиторської заборгованості полягає у визначенні моменту, коли операція повинна бути зареєстрована, а отже, обумовлює момент виникнення, трансформації та припинення зобов'язань (кредиторської заборгованості). Проблема ідентифікації кредиторської заборгованості може виникати з різних причин. Наприклад: відсутність або неповнота документації, яка підтверджує наявність кредиторської заборгованості, може ускладнювати процес ідентифікації; неправильне або недостовірне ведення фінансових записів може призводити до плутанини в ідентифікації кредиторської заборгованості. недостатність внутрішніх процедур та контролю може призвести до того, що підприємство не може ефективно відслідковувати та ідентифікувати свої кредиторські зобов'язання; недостатність або некоректне управління ліквідністю може призвести до ситуації, коли підприємство не може вчасно ідентифікувати свої кредиторські заборгованості через нестачу коштів.

4. Дослідження організації обліку кредиторської заборгованості заборгованості відбувалося на базі підприємства ТОВ «Телекарт-Прилад», зареєстроване за юридичною адресою Україна, 65113, Одеська обл., місто Одеса, Люстдорська дорога, будинок 162. Згідно зі статутом основним видом діяльності є виробництво інструментів і обладнання для вимірювання, дослідження та навігації. Цей клас включає виробництво приладів автоматичного контролю та керування для нагрівання; виробництво інструментів і пристроїв для вимірювання, відображення, індикації, записування, передавання та контролю температури, вологості, тиску, розрідження, згоряння; інструментів для вимірювання та дослідження характеристик електрики й електричних сигналів плинності та інші. Бухгалтерська діяльність здійснюється на підставі нормативно-правової бази України: Конституції України, Податкового кодексу, Національних стандартів (положень) фінансової звітності та інших нормативних документів. З урахуванням нормативної бази на підприємстві розроблено і використовується Наказ з облікової політики, у якому відображені норми та порядок оцінки й реєстрації господарських операцій та їх відображення у фінансовій звітності.

5. Діяльність ТОВ «Телекарт-Прилад» протягом аналізованого періоду є прибутковою. Чистий прибуток збільшився на 99 млн. грн. за рахунок перевищення темпів росту доходів підприємства над темпами росту витрат. Продуктивність праці зросла на 988 тис. грн. за рахунок зростання виручки від реалізації. При цьому упродовж 2021-2023 років чисельність працівників зросла лише на 11 осіб. Також зросла ентабельність продукції на 8,74%.

6. На базі дослідження, визначили, що основною проблематикою обліку кредиторської заборгованості є те, що в сучасних умовах бізнесу досить часто виникають неплатежі. Тому, важливо, щоб керівництво підприємства постійно робило моніторинг кредиторської заборгованості, строків погашення та взаємозв'язок цих показників, оскільки, контроль за розрахунками має значний вплив на фінансову стійкість та здатність до сплати зобов'язань.

7. Після проведення дослідження було надано рекомендації, що дозволять підвищити ефективність та конкурентоспроможність компанії на ринку, керувати грошовими потоками та забезпечувати належний рівень ліквідності компанії, уникаючи прострочених платежів та заборгованостей перед постачальниками, вчасно виявляти можливі проблеми з платежами та уникаючи штрафів або збитків, пов'язаних з несвоєчасною сплатою, своєчасні та правильні платежі зміцнюють довіру постачальників та партнерів до компанії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Антонюк О.П., Ступницька Т.М., Купріна Н.М. Економічний аналіз: навч. посібник. Львів: Магнолія 2006, 2015. 326 с.
2. Бабенко Л. В. Прикладні аспекти обліку та внутрішнього контролю розрахунків із постачальниками і підрядниками . Л. В. Бабенко, В. В. Фесенко, К. Ю. Цьома. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2016. № 4. С. 419-424.
3. Бержанір І. А. Діагностика показників ліквідності підприємств. Фінансове забезпечення сталого розвитку економіки України: колективна монографія за ред. Слатвінського М.А. Умань: ФОП Жовтий О. О., 2016. 151– 156 с.
4. Белозерцев В. С., Худякова О. С. Методика обліку та аудиту розрахунків з контрагентами на підприємстві. Економіка та держава. №1. 2019. С. 73-77
5. Боденчук Л.Б., Кулікова С.М. Управління та аналіз кредиторської заборгованості в умовах пандемії. Науковий погляд: економіка та управління. 2020. № 4 (70). С. 30-35. <https://doi.org/10.32836/2521-666X/2020-70-5>
6. Бондаренко Н. М. *Внутрішньогосподарський контроль зобов'язань перед постачальниками та підряд-никами*. Економіка і суспільство. 2017. Вип. 13. С. 1307–1315.
7. Бродська І.І. Ефективність управління дебіторською та кредиторською заборгованостями підприємства: обліково-аналітичний аспект. *Економічні науки. Серія: Економіка та менеджмент*. 2012. Вип. 9(2). С. 75 – 81.
8. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: підручник [для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів] за заг. ред. Ф.Ф. Бутинця. – 8-ме вид., доп. і перероб. Житомир: ПП «Рута», 2009. 912 с.
9. Бутинець Ф.Ф. Економічний аналіз: навч. посібник. Житомир: ПП Рута, 2003.
10. Бутинець Ф.Ф., Горецька Л.Л. Бухгалтерський облік у зарубіжних країнах. Житомир: Рута, 2003. 544 с.
11. Власюк Г.В. Шляхи вдосконалення бухгалтерського обліку розрахунків з постачальниками. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2009. № 5. С. 40 – 44.
12. Внутрішньогосподарський контроль: навч. посіб. Л. В. Гуцаленко, М. М. Коцупатрий, У. О. Марчук К. : Центр учбової літератури, 2014. 496 с.
13. Волинець О. О. Використання результатів контролю в оперативному і стратегічному управлінні зобов'язаннями підприємства. Причорноморські економічні студії. 2019. Вип. 40. С. 217–221.
14. Гевлич І.Г., Бабій А.В. Економічний зміст заборгованості перед постачальниками та підрядниками в рамках прийняття управлінських рішень. Економіка і організація управління. 2019. № 3 (35). С. 30-38.
15. Гнатенко Є. П., Волошина В. В. Аналіз співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості підприємства Науковий вісник МНУ ім. В.О. Сухомлинського.

Сер. Економічні науки. Миколаїв, 2015. № 1 (4). С. 38-42

16. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами: приклади та коментарі: практ. посіб. С.Ф. Голов, В.М. Костюченко. К.: Лібра, 2011. – 840 с.

17. Гончарук Р. П. Сутність та класифікація кредиторської заборгованості: колізії наукових підходів. Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки. 2012. № 1(59). С. 48-51

18. Господарський кодекс України № 436-IV від 16.01.2003 зі змінами № 1255-18 від 01.06.2014 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>. (дата звернення: 27.01.2022).

19. Гудима А. В. Проблемні питання обліку кредиторською заборгованістю на підприємстві. *Сучасні проблеми розвитку економіки України, конференція присвячена 80-річчю визволення міста Одеси від фашистських загарбників*: тези допов. студ. наук.-практ. конференції (17-19 квітня 2024 року м. Одеса). Одеса: ОНЕУ.

20. Дублей В.В., Гуменюк М.М. Необхідність управління дебіторською та кредиторською заборгованостями в сучасних умовах. Науковий огляд № 11 (32), 2016. С. 1–9.

21. Зеленко С.В. *Обліково-аналітичне забезпечення управління кредиторською заборгованістю за товари, роботи та послуги* Економічні науки. Серія: Облік і фінанси. 2014. Вип. 11(1). С. 65 – 71.

22. Іванілов О.С Економіка підприємства: підручник. К.: Центр учбової літератури, 2009. 728 с.

23. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України зі змінами і доповненнями від 30.11.1999 р. № 291. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99> (дата звернення: 25.01.2022).

24. Ковальчук І.В. Економіка підприємства. К.: Знання, 2008. 679 с.

25. Кодекс Цивільного захисту України за станом на 02.10.2018 р Верховна Рада України. Київ. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/main/435-15> (дата звернення 28.03.2024).

26. Коновалова К. Т. *Удосконалення обліку кредиторської заборгованості та методи управління нею. Причорноморські економічні студії*. 2018. Вип. 34. С. 181-184. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2018_34_40.

27. Концептуальна основа фінансової звітності. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_009#Text (дата звернення: 27.05.2022).

28. Костирко Р. О., Цірук О. В. *Методика і організація контролю та аналізу кредиторської заборгованості підприємства*: IV Міжнародна науково- практична Інтернет-конференція «Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія» 28 грудня 2018 року, м. Тернопіль. С. 155-157

29. Костюнік О. В., Недашковська Д. М. Деякі питання регулювання дебіторської та кредиторської заборгованостей українських підприємств. Інвестиції: практика та досвід. №19. 2017. С.45-50

30. Крамаренко Г.О., Чорна О. Є. Сутність, причини і тенденції приватизації в контексті глобального економічного зростання: інституційний аспект. Академічний огляд. 2013. № 2. С. 13-20.

31. Кредиторська заборгованість: сутність і класифікація. URL: <https://www.golovbukh.ua/article/7585-kreditorska-zaborgovanst>

32. Кручак Л.В. Аналіз стану дебіторської та кредиторської заборгованості суб'єкта господарювання // Економічний аналіз: зб. наук. праць Тернопільський національний економічний університет, 2016. С. 93-98. табл 1.2 література

33. Кузьмін О.Є. *Фактори впливу на заборгованість підприємства та їх класифікація*. Бізнес Інформ. – 2013. – № 1. – С. 200 – 204.

34. Лишиленко О.В. Бухгалтерський облік. 3-тє вид., перероб. і доп. К.: Центр учбової літератури, 2009. 670 с.

35. Майборода О. Є., Косарева І. П. Характеристика сутності та поняття дебіторської і

кредиторської заборгованості. Економіка і суспільство. № 15. 2018. С. 396-402

36. Максимова В. Ф., Черкашина Т. В. Бухгалтерський облік у зарубіжних країнах: навч. посіб. Одеса: ОНЕУ, ротапринт, 2014. 238 с.

37. Мишко О.В. *Облік і управління дебіторською та кредиторською заборгованістю – запорука успішної діяльності підприємства*. Україна наукова. 2013. № 3. С. 55 – 58.

38. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку (IAS) 37 «Забезпечення, непередбачені зобов'язання та непередбачені активи». URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/929_051 (дата звернення: 27.01.2022).

39. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку (IAS) 1 «Подання фінансової звітності». URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 27.01.2022).

40. Міценко Н.Г. Кредиторська заборгованість торговельного підприємства: проблеми оцінки та управління. Науковий вісник НЛТУ України. 2012. Вип. 22.3. С. 292 –296.

41. Мягих І.М. *Методичний підхід до аналізу та оцінки дебіторської та кредиторської заборгованості як складових управління фінансової стійкості авіакомпаній України*. Міжнародний науково-виробничий журнал: Сталий розвиток економіки. 2013. № 4 (21). С. 255-262.

42. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 31.01.2000 р. № 20. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00#Text>

43. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. №73. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.

44. Новицька Н.В. *Теоретичні аспекти понять «дебіторська заборгованість» і «кредиторська заборгованість»*. Актуальні проблеми економіки. 2012. № 2. С. 286-290.

45. Огійчук М.Ф. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами: підручник М.Ф. Огійчук, В.Я. Плаксієнко, М.І. Беленкова та ін. за ред. проф. М.Ф. Огійчука. 6-те вид., перероб. і допов. К.: Алерта, 2011. – 1042 с.

46. Офіційний сайт підприємства: telecard.odessa.ua

47. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: затв. наказом Міністерства фінансів України № 291 від 30.11.99 р. зі змінами № 1591 (z1556-11) від 09.12.2011 р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11>. (дата звернення: 25.12.2021).

48. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI (зі змінами і доповненнями). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/page3> (дата звернення: 27.01.2022).

49. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань: затв. наказом Міністерства фінансів України № 879 від 02.09.2014 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14#Text> (дата звернення: 25.12.2021).

50. Попова В.Д. *Облікове забезпечення управління кредиторською заборгованістю в контексті трансформації зобов'язань*. Науковий вісник БДФЕУ. – 2012. – Вип. 1 (22). – С. 45 – 48.

51. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV: зі змінами і доповненнями від 05.10.2017 № 2164-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 28.03.2024).

52. Про затвердження Методичних рекомендацій по застосуванню регістрів бухгалтерського обліку: наказ Міністерства фінансів України від 29.12.2000 р. № 356. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0356201-00#Text> (дата звернення: 28.01.2022).

53. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо облікової політики підприємства: наказ Міністерства фінансів України та внесення змін до деяких наказів Міністерства фінансів України від 27.06.2013 р. № 635. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0635201-13#Text> (дата звернення: 25.01.2022).

54. Проволоцька О. М., Воронкова А. В. Сучасні тенденції фінансової стійкості вітчизняних промислових підприємств. Вісник ЖДТУ: Економіка, управління та

адміністрування. 2018. № 1 (83). С. 129-133.

55. Сарапіна О. А. Системний аналіз фінансового стану підприємства: методика та напрями вдосконалення. Вісник аграрної науки Причорномор'я. 2012. № 2. С. 47–58.

56. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України. 6-те вид. К.: А.С.К., 2001. 784 с.

57. Томчук О.Ф. Аналітичне забезпечення управління кредиторською заборгованістю підприємства. Науковий вісник ЛНУВМБТ ім. С.З. Гжицького. 2016. Т. 18, вип. 2. С. 160–164.

58. Хохлов М.П., Корнієнко О. С. Управління дебіторською та кредиторською заборгованістю підприємства. Економіка і суспільство. 2017.

59. Цал-Цалко Ю.С. Фінансовий аналіз. К.: Центр учбової літератури, 2008. 566 с

60. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.

61. Чебанова Н.В., Василенко Ю.А. Бухгалтерський фінансовий облік. К.: Академія, 2002. 672 с.

62. Шарапа О. Особливості економічного аналізу кредиторської заборгованості підприємства. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації: міжнар. зб. наук. пр. 2016. Вип. 4. С. 91-101.

63. Шишкова Н.Л. Обліково-аналітичне забезпечення управління розрахунками з контрагентами підприємства. Ефективна економіка. 2014. № 3. С. 20 – 28.

64. Югас Е.Ф. Економічна сутність договірних відносин підприємства та форми розрахунків з постачальниками і підрядниками. Економічний вісник. 2011. № 17/2. С. 102 – 109.